

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 6 декември 1996 година

относно приемането на насоки за индикативни програми, свързани с финансовите и технически мерки, придружаващи реформата в икономическите и социалните структури в рамките на Евро-средиземноморското партньорство (МЕДА)

(96/706/ЕО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

като взе предвид, Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид, Регламент на Съвета (ЕО) №1488/96 от 23 юли 1996 година относно финансовите и технически мерки, придружаващи реформата на икономическите и социалните структури в рамките на Евро-средиземноморското партньорство (МЕДА)¹ и, в частност, член 9, параграф 1 от същия документ,

като взе предвид, предложенията от Комисията,

С оглед на това, че е необходимо Комисията да вземе под внимание констатациите и препоръките в отчетите от Съда на одиторите по сътрудничеството със Средиземноморските партньори,

С оглед на това, че в член 9 от Регламент (ЕО) №1488/96 е предвидено, че Съветът, по предложение на Комисията, одобрява насоките за индикативните програми, които са призвани да определят главните цели на сътрудничеството със Средиземноморските партньори;

С оглед на това, че на 8 март 1995 година Комисията е предала Съобщение, озаглавено „Укрепване на Средиземноморската политика на Европейския съюз: предложения за осъществяване на Евро-средиземноморското партньорство“;

С оглед на това, че в Барселонската декларация е прието Евро-средиземноморското сътрудничество да посрещне предизвикателствата, пред които е изправен регионът,

РЕШИ:

Член 1

С настоящото се одобряват насоките за индикативните програми, свързани с финансовите и технически мерки, придружаващи реформата на икономическите и социалните структури в рамките на Евро-средиземноморското партньорство (индикативни програми на МЕДА), както е посочено в Приложението към настоящото решение.

Член 2

¹ ОВ L 189, 30.07.1996 година, с.1.

Тези насоки се преразглеждат във връзка с Регламент (ЕО) №1488/96, както е предвидено съгласно член 15, параграф 6, от същия документ.

Член 3

Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейските общности*.

Настоящото решение влиза в сила в деня на неговото публикуване.

Съставено в Брюксел 6 декември 1996 година.

За Съвета:

Председател:

D. SPRING

НАСОКИ ЗА ИНДИКАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ НА МЕДА

1. Програмата, създадена с Регламент (ЕО) №1488/96, (оттук нататък наричана за краткост „Програмата на МЕДА“) представлява най-важният финансов инструмент на Европейската общност за осъществяване на Евро-средиземноморското партньорство. Програмата има за главна цел да насърчава и подкрепя реформата на икономическите и социалните структури на Средиземноморските партньори и по-специално при подготовката за свободна търговия с Европейската общност.

2. Програмата на МЕДА се основава върху зачитането на демократичните принципи и властта на закона, както и на зачитането на човешките права и основните свободи, от които те са съществен елемент и чието нарушаване оправдава взимането на подходящи мерки.

Придобитият с помощта на двустранните протоколи опит

3. Програмата на МЕДА следва да се построи на основата на опита, придобит при действието на инструментите на преориентираната средиземноморска политика, а именно на двустранните финансови протоколи, и инструмента за регионално сътрудничество. След четири поколения финансови протоколи със Средиземноморските партньори възникна необходимостта да се потърси подобряване системата на насочване на дейностите, свързани със сътрудничеството. Ако Програмата на МЕДА трябва да е в състояние да отговори на предизвикателството на значително повишената интензивност на сътрудничеството, както в новите, така и в съществуващите области, тогава е необходимо да се повиши гъвкавостта при съставянето на програмите. Това се налага, за да се избегне разхвърлянето на работата, свързана със сътрудничеството и с твърде голям брой дейности и в полза на твърде много бенефициенти, както и за да се даде тласък на бързото и ефикасно осъществяване на ангажиментите и акредитивите с покритие. Същевременно Програмата на МЕДА трябва да е в състояние да се адаптира към времето и опита, който се натрупва в течение на осъществяването ѝ, и към нуждите и приоритетите на Средиземноморските партньори, които еволюират в светлината на социално-икономическите предизвикателства. В частност следва да се поддържа достатъчно висока степен на гъвкавост за сумите, внасяни към неограничената бюджетна подкрепа за индикативните програми, като целта се адаптират отпуснатите средства към темпото на реформата и към постигнатия в макроикономическото стабилизиране прогрес.

Съставяне на многогодишни програми

4. Към допълнителната гъвкавост на Програмата на МЕДА е необходимо да се добави ясна методология за съставяне на програми с цел повишаване ефективността на планирането и реализацията. Особено е необходимо на партньорите да се подсказе какви ресурси ще трябва да се обезпечат през следващите години. Такова съставяне на многогодишни програми ще повиши възможностите за интервенции, които ще окажат средносрочно влияние върху политиката. Регламент (ЕО) №1488/96 (оттук нататък наричан Регламентът за МЕДА) съдържа приблизителна финансова цифра, равна на ЕCU 3 424,5 милиона за периода от 1995 до 1999 година¹, която трябва да се разпредели

¹ Заседанието на Европейския съвет в град Кан от 12 юни 1995 година даде своето съгласие за световния финансов портфейл за третите страни от Средиземноморието за периода 1995-1999 година, възлизащ на

между двустранните програми и регионалната програма. Индикативните програми на МЕДА следва да определят дейностите, които ще допринесат за постигането на по-широки цели на партньорството. При все това, един важен принцип на новия подход при съставянето на програми е, че програмите е възможно да бъдат ревизирани в съответствие с темпа на работата по реализацията им, заедно с придружаващите индикативни двустранни финансови разпределения. Ще се положат грижи за гарантиране на прозрачност, съответното наблюдение на проектите и общата последователност на предприетите действия при използване на бюджетните средства.

Стратегически интервенции

5. Успешното напоследък социално-икономическо развитие на Средиземноморските партньори ще зависи от техните усилия. Така че, за да бъдат ефективни, индикативните програми се налага да се основават на споделеното разбиране на икономическите, социалните и политическите предизвикателства, пред които е изправен всеки партньор и регионът като цяло. Редовният и богат на съдържание диалог както на двустранно, така и на регионално равнище, логично се явява предварително условие за успеха на Програмата на МЕДА. Индикативните програми ще се съсредоточат върху ограничен брой приоритетни сектори, които предстои да се фиксират в рамките на диалога с тези страни и в координация с двустранните усилия на държавите-членки и останалите донори, като особено се наблегне на онези области, в които Общността може да направи най-значителен принос чрез привличане резервите си от опит и ноу-хау. Предвид тази цел Комисията има грижата да обезпечи необходимата координация с държавите-членки и останалите донори при съставянето на програмите и при реализацията им по такъв начин, че да осигури най-доброто съчетаване на усилията с техните съответни дейности и интервенции. Комисията и държавите-членки ще се консултират взаимно и ще се държат в течение по време на разработването и предлагането на индикативните програми, както и по време на формулирането на предложенията по отделните проекти. Всяка индикативна програма и предложение по проект съдържат позоваване на съответните изследвания върху придобития опит и получените резултати.

6. В преследването си на целта за стабилно икономическо и социално развитие, в анализа, съдържащ се в рамките на индикативните програми, и при посочването и разработването на програми за сътрудничество Комисията ще разгледа внимателно въпросите за екологичното равновесие, финансовата и икономическа осъществимост, поддържане на вярното направление, отражението на горното върху двата пола и капацитета на местните институции (в това число, институциите, занимаващи се с изследователска дейност и технологично развитие и износ на технологии). По-нататък в своя анализ Комисията ще подложи на внимателно разглеждане ефективността на дейностите на Общността в миналото, както и действията, получаващи подкрепата на държавите-членки и останалите донори. На такива групи обекти, като например най-нуждаещите се слоеве на населението, жените и младежите, в анализа следва да се отдели особено внимание. На двустранно ниво Програмата на МЕДА предвижда подкрепа за партньорите в областта на икономическия преход и укрепването на социално-икономическото равновесие. За съответните проекти в рамките на двустранните и регионалните програми, съответстващи на законодателната база на Общността в тази сфера, ще се изискват форми за оценка на влиянието върху околната

ECU 4 685 милиона. Програмата на МЕДА от ECU 3 424,5 милиона представлява най-голямата част. Остатъкът е съставен от конкретни протоколи по страни и бюджетни линии по теми.

среда. Комисията следва да включи съответната обусловеност в предложението за проекта и, когато е необходимо, да гарантира съгласуваност с Бретънудските критерии, в съответствие с Приложение II към Регламента за МЕДА.

7. (i) Националните икономики в региона са изправени пред общото предизвикателство от създаването на възможности за заетост и подобрен стандарт на живот в условията на бърз демографски растеж. Необходимото ускорение в развитието може да се постигне единствено посредством повишаване на конкурентноспособността в рамките на световната икономика. Затова, между другото, се изисква повишаване на капацитета за обновяване на партньорите. Доколкото постепенно се установяват условия на свободна търговия, правителствата на държавите са длъжни да оставят все повече пространство за водения от частния сектор растеж и за все повече чуждестранни инвестиции. Чрез използване на икономическа политика, насочена към привличане на инвестициите и увеличаване на растежа, както и чрез регулиращата рамка, се налага осъществяването на разумно макроикономическо управление. При планирането на интервенции в индикативните програми се налага да се вземат под внимание характеристиките на всяка национална икономика.

(ii) Икономическият растеж е необходимо да се придружава с по-висока степен на социална съгласуваност. Неравенството в достъпа до основни отрасли от сектора на услугите, например образованието, здравеопазването, мрежите за социално обезпечаване, жилищно настаняване и достъпа до вода, си остава, което е причината да намаляват възможностите за водене на достоен живот на значителни части от населението на партньорите и които оказват отрицателно влияние върху дългосрочните перспективи за растежа. Към тези нужди се налага срочно да се насочат усилия, които да обхващат подобряване качеството на услугите и по-голяма ефективност при осигуряването им за населението. Стратегическите интервенции са необходими за развитието на човешките ресурси като цяло, тъй като те представляват най-големият актив на региона, насочен към бъдещето. По-специално интеграцията на младежите и жените на пазара на труда представлява главен фактор за социалното развитие на региона.

Двустранните и регионалните програми трябва да се допълват взаимно

8. Подкрепата се обезпечавана посредством мерките, формулирани в Регламента за МЕДА. Освен това, от текущия диалог с партньорите стана възможно да се разработят следните общите насоки.

9. Предприетите дейности на двустранно и регионално ниво следва да се допълват взаимно и/или да стимулират създаването на възможности политическото и икономическото влияние на Програмата на МЕДА да се развива устойчиво и за по-ефективното постигане на съвместно одобрените цели от Барселонската декларация. Като черпи от собствения си опит, мнението на Съюза е, че бъдещото благоденствие и стабилност на партньорите му почиват върху разширяване сътрудничеството помежду им в икономическата, социалната и политическата сфера. Премахването на бариерите ще даде мащабен на националните икономики и ще разтвори по-големи пазарни възможности, като по този начин даде стимул на инвестициите и улесни размяната на идеи и повиши равнището на взаимното разбирателство. Регионалната индикативна програма отразява постигнатия напредък в рамката, поставена от Барселонския процес, при предприемане на действия на многостранно равнище по въпроси от взаимен

интерес, както е записано в съгласуваната декларация, като придава стимул на дейностите в подкрепа на децентрализираното сътрудничество. При все това, регионалните дейности няма да оставят настрана финансирането на двустранните дейности. Всяка двустранна индикативна програма включва информация по всички дейности, финансирани от всяка програма за регионално сътрудничество на Общността, която оказва или ще оказва влияние върху такава партньорска страна.

Децентрализиран подход

10. С цел да се достигнат групите-обекти от населението по по-ефективен начин и да се разшири участието на Програмата на МЕДА в различните части от гражданското общество, които са включени в спектъра на Евро-средиземноморското партньорство, Комисията ще се старее да разработи и приложи своите дейности заедно с действащите лица, които са пряко заинтересувани и които имат достатъчно опит за успешното проектиране и реализиране на интервенциите. Комисията ще обърне сериозно внимание на детайлите в управлението и на периодичния преглед на въздействието на тези програми.

Двустранни индикативни програми

11. По отношение на двустранните индикативни програми следва да се определят приоритетите, като се вземат предвид стадият на развитие на икономиката и обществото на всяка страна, а също и капацитетът на нейните институции. В светлината на приключването или реализирането на споразуменията за асоцииране, решенията по индикативните програми следва да се вземат, като се взимат под внимание нуждите на Средиземноморските партньори, техният капацитет за усвояване на средства и напредъкът, който се постига в процеса на структурната реформа, наред с приоритетите, определени заедно с тях и особено онези, които произтичат от изводите от икономическия диалог, както и от самите споразумения за асоцииране. Значителни усилия предстои да се вложат в пропагандирането на програмите, които биха допринесли за развитието на демокрацията и зачитането на човешките права. Измежду аспектите и областите на икономическото и социалното развитие, които са подходящи за оказване на финансова помощ, изброените по-нататък представляват общи показатели за основния замисъл на двустранните индикативни програми между Общността и отделните средиземноморски партньори през първите години на програмата МЕДА.

12. Отнасящи се до Магреба

- помощта за Мароко следва да се основава на две взаимно допълващи се главни оси. Първата е насочена към подобряване на социално-икономическия баланс посредством мерки в селскостопанското развитие, достъпа до вода и социалните услуги, по-специално в областта на образованието и здравеопазването. В този контекст ще се вземат под внимание и нуждите на Северните провинции. Втората ос се отнася до подкрепата за стопанския преход в условията на реализирането на Споразумението за асоцииране и включва, в частност, бюджетна подкрепа за подплатяване на средносрочната стратегия за макроикономическо стабилизиране и дълбоки структурни реформи, както и мерки за стимулиране на конкурентноспособността на предприятията;

- по отношение на Тунис, подкрепата следва да бъде съсредоточена върху две взаимно допълващи се главни оси. Първата ос включва подкрепата за стопанския преход в условията на реализирането на Споразумението за асоцииране и включва, като в най-широк смисъл включва следните дейности: бюджетна подкрепа за стопанските реформи, помощ за изкачването на икономиката на по-високо равнище (където следва да се включи и развитието на финансовия сектор), пропагандиране на вътрешните инвестиции, програма за професионално обучение и модернизацията на икономическата инфраструктура. Втората ос е насочена към укрепването на социалното равновесие и по-специално предвижда дейности в подкрепа на развитието на селските райони и създаване на заетост, включително развитие в създаването на микропредприятия;

- интервенциите в полза на Алжир следва да се фокусират в две главни области. Първата област е оказване на подкрепа на социално-икономическото равновесие посредством подобряване на инструментите в полза на социалното благополучие с цел насочването им към фундаменталните социални нужди и създаване на работни места в краткосрочен план, както и оказване на подкрепа в жилищния сектор. Следва също така да се окаже подкрепа да се вземат мерки и в областта на опазването на околната среда. Втората област ще се състои в подкрепа за стопанския преход посредством програми за структурна адаптация, пропагандиране разработването на малките и средни предприятия (МСП), програма за реструктуриране и модернизиране на промишлеността, както и развитие на финансовия сектор.

13. Отнасящи се до Маширек:

- подкрепата за Египет следва да се основава на две взаимно допълващи се главни оси. Укрепването на социалния баланс следва да представлява по-голямата част от финансовото сътрудничество. В него следва да се включат принос към фонда за социално развитие за подобряване на услугите, облекчаване на положението на най-бедните и създаване на работни места, наред с програма за реформи в основното образование. Освен това, следва да се предприемат мерки за опазване на околната среда. Подкрепата за стопанския преход представлява втората ос и ще включва в себе си програма за модернизиране на промишлеността, програма за професионално обучение и разширяване и задълбочаване на финансовия сектор.

- сътрудничеството с Йордания следва да се състои главно от програма за социална адаптация, в която да е предвидена необходимата бюджетна подкрепа с цел стабилизиране на съществуващите сериозни макроикономически дисбаланси, както и пропагандиране на структурните икономически реформи, като същевременно се вземат под внимание най-чувствителните социални сектори. Могат да се предприемат и други операции, като например, развитието на рисковия капитал с цел развитие на предприятията. В социалната сфера – могат да се предприемат мерки за повишаване на професионалната квалификация, а също и дейности в полза на опазването на околната среда,

- в програмата за Ливан следва да продължи подкрепата за процеса на възстановяване. В областта на социално-икономическия баланс следва да се наблегне повече върху укрепването на административния капацитет на държавата, в това число на местните органи и управлението на сектора на обществените услуги. Следва да се предприемат интервенции в сектора снабдяване с вода и за опазване на околната среда. Следва да се

подкрепят мерки по отношение на стопанския преход, възстановяването, стимулирането на частния сектор, на рисковия капитал, на професионалното обучение и издаване на удостоверения,

- по отношение на Сирия – с цел да даде подкрепа на нарастващата икономическа либерализация сътрудничеството следва да се съсредоточи върху усъвършенстване на администрацията, особено в сферата на комуналните услуги и социалните услуги, местното самоуправление и централните министерства. Така ще се преследва двойната цел – обезпечаване на по-благоприятна среда за частния сектор и подобряване на условията за живот на населението. Подкрепа следва да се включи и за модернизирането на банковия сектор,

- от 1993 година Европейският съюз е най-добрият финансов партньор на Палестинската автономия. Главната цел на това сътрудничество е даване тласък на палестинската икономика с цел намаляване на зависимостта ѝ от Израел чрез развитие на производствената ѝ база и улесняване на интегрирането ѝ в регионалната и международната търговия. Приоритетите в оказването на помощ са реконструкция и рехабилитация на базовата структура, наред с подкрепата на процеса на изграждане на палестински институции и развитието на частния сектор.

14. В програмата за Турция ще бъде даден приоритет на интервенции, свързани, от една страна, с необходимата икономическа адаптация, а, от друга страна, с подкрепата в полза на социалните услуги и опазването на околната среда, като ще има за обща цел подкрепа за изграждането на митнически съюз. Така че следва да се вземат мерки за стимулиране конкурентноспособността на малките и средни предприятия и развитие на администрацията посредством сътрудничество между институциите. Освен това ще се предприемат проекти и програми в областта на опазването на околната среда. Дейностите в областта на социалните сектори ще бъдат съсредоточени върху нуждите на бедните и върху образованието и здравеопазването.

Подкрепа за стопанския преход

15. Страните-партньорки от Средиземноморието имат нужда от помощ при подготовката си за свободна търговия с Общността и в сферата на повишаване на стандарта на живота. По-широката цел на интервенциите на Общността ще бъде повишаването на конкурентноспособността на икономиките на страните-партньорки с оглед постигането на устойчив икономически растеж, в частност, посредством подобряване на експортния потенциал.

За тази цел помощ ще бъде оказана по-специално в следните области:

- създаване на среда на разширени възможности посредством укрепване на макроикономическата рамка и развитието на законодателната база и институциите, което е необходимо за конкурентноспособната пазарна икономика, което на свой ред е нуждата база за икономическото и социалното развитие. За тази цел операциите за структурното преустройство следва да са подкрепени в тясно сътрудничество с Бретънудските институции – за онези партньори, които са готови да реализират необходимите реформи,

- създаване на необходимата законова и административна рамка, която следва да бъде стабилна, надеждна и да е в съответствие с целите на Евро-средиземноморското сътрудничество,
- улесняване на търговията, включително помощ в областта на митниците и непрякото данъчно облагане, уеднаквяването на нормите и стандартите и на ветеринарната и фитосанитарната нормативна уредба, а също и на програмите за стимулиране на износа,
- уеднаквяване на законодателната база и на нормите и стандартите и заздравяване на институциите в областта на опазването на околната среда,
- развитие на финансовия сектор посредством подкрепа при изграждането на политиката, както и помощ при заздравяване на централните банки, при развитие на търговските банки и при задълбочаване и разширяване на финансовите пазари; особено внимание следва да се обърне на стимулирането на вътрешнодържавните системи за спестяванията и вътрешните инвестиции, както и на пропагандирането на инвестирането в региона, особено европейското. От особена важност е да се постигне подобряване на достъпа до финансовите услуги и по-специално за МСП,
- подобряване на деловата дейност, по-специално посредством модернизирането на МСП, а също и чрез пропагандирането и насърчаването на изграждането на нови, посредством консултации за търговската дейност, информация и курсове за обучение,
- делово сътрудничество между европейски и средиземноморски фирми, по-специално между МСП, например, чрез свързване в мрежи, създаване на съвместни предприятия, лицензиране, франчайзинг, възлагане на подизпълнители и организиране на специализирани центрове за услуги,
- стимулиране на приватизацията с цел гарантиране на действително прехвърляне на собствеността, управлението и контрола в частния сектор,
- коопериране в сектора на енергетиката, транспорта, водоснабдяването и далекосъобщенията по отношение на изграждане на политиката, взаимните връзки и възможностите за разработване на оперативна съвместимост на инфраструктурата и мрежите, подобряването на качеството и намаляването стойността на осигуряване на услуги, промишленото коопериране, в това число в индустриални зони, както и в областта на научно-изследователската дейност и развитието на технологиите,
- подкрепа на микропредприятията с оглед стимулирането на предприемачите и оказване помощ в интегрирането на всички сегменти на обществото в процеса на икономическия растеж,
- развитие на човешките ресурси посредством подобряване на управлението и поставянето на задачи и цели и качеството на професионалното обучение и подготовката на управленските кадри,
- стимулиране на иновационните системи на партньорите посредством подобрене във възможностите за развитие на научните изследвания и разработването на технологии, наред с механизмите за трансфер на технологии и подкрепа за развитието на подходяща национална политика в областта на иновациите.

Укрепване на социално-икономическия баланс

16. С цел облекчаван на краткосрочните разходи на стопанския преход и по-добрата подготовка на обществата за бъдещето е от особено важно значение този процес да се придружава от подходящи мерки в сферата на социалната политика.

- Развитието на селските региони остава основна стратегия в борбата срещу бедността и отдалечаването от пропастта в благосъстоянието между градското и селското население. Голяма част от населението на Средиземноморските партньори остава обвързана в културно и икономически към селото. Увеличеният приток към градските райони може да има сериозни последици в социално, политическо и екологично отношение. Увеличаващата се производителност на труда в селското стопанство предстои да изиграе важна роля в подобряването на стандарта на живот в селските райони, подобно на това, което случва поради развитието на малките предприятия и микропредприятията. Необходимо е целевите програми да са насочени и към основните нужди, например, към първичната медицинска помощ и основното ниво на образование, към водоснабдяването и канализацията, а също и към енергоснабдяването.

- Особено внимание следва да се насочи към запазването на екологичното равновесие в партньорските страни посредством оказване на подкрепа в изграждането на капацитети в сферата на екологичните оценки, управление, законова база и правораздаване. Могат да се дават субсидии върху лихвите по заеми от Европейската инвестиционна банка за компенсиране разходите за подобряване на околната среда или за екологични проекти.

- Следва да се подкрепят програмите, насочени към подобряване условията на живот в градските райони, включително, където е уместно, развитието на мрежи за социална защита посредством насочени към икономическата активност на населението и към борбата срещу бедността. Тези програми могат да приемат формата на социален фонд, който да насърчава заетостта за социалните групи в неблагоприятно положение, а също и на подкрепа, насочена към предприемане на мерки в областта на здравеопазването и образованието. Може да се окаже помощ при формулирането на социалната политика, особено в области като здравеопазването, осигуряването срещу безработица и схемите на пенсиониране.

- Следва да се даде подкрепа на подобренията в социалната инфраструктура и на осигуряване на социални услуги. Първичната медицинска помощ може да бъде финансирана също и като част от стратегическата цел за намаляване на нарастването на населението.

- Следва да се даде подкрепа на подобренията в осигуряването на услуги в областта на образованието и повишаване квалификацията, особено що се отнася до началното образование и професионалното обучение за момичета и жени и по-специално в селските райони.

- мерки за стимулиране на усилване кооперирането в областта на риболова и продължителна експлоатация на морските ресурси.

Развитие на гражданското общество

17. Развитието на гражданското общество следва да се подкрепя посредством мерки за пропагандиране на човешките права, демократизацията и властта на закона. В рамките

на подкрепата за такива мерки може да се включи децентрализирането на сътрудничеството. Сътрудничеството в сферата на научните изследвания и технологичното развитие, наред с трансфера на технологии следва да получи своите стимули, като се установи контакт между действащи лица от частния и публичния сектор. Следва да се даде подкрепа и на културните дейности, които разширяват диалога и обмена между културните сдружения и мрежи. Следва да се укрепят транс-средиземноморските информационни и комуникационни дейности в рамките на развитието на истинско европейско- средиземноморско информационно общество. Социалните партньори и неправителствените организации следва да се насърчават да играят по-активна роля.

Насоки за регионална индикативна програма

18. Регионалното сътрудничество следва да се допълва взаимно с двустранното сътрудничество и да е насочено към три главни области на европейско-средиземноморското партньорство. Сред аспектите и областите на икономическото и социалното развитие, подходящи за финансовата подкрепа, спомената в Барселонската декларация и в Приложение II към Регламента за МЕДА главният замисъл на текущите регионални индикативни програми, осъществявани съвместно от Общността и Средиземноморските партньори имат следните признаци. Необходимото внимание следва да се обърне на напредъка, постигнат по време на съвещанията, организирани в контекста на мерките взети в изпълнение на Барселонската конференция на министрите. Общата цел е да се насърчи по-доброто разбирателство между партньорите по пътя на увеличаване осведомеността по регионалните проблеми в политическата, икономическата, социалната и културната област, като по този начин се улесни обмена на най-добрите практически методи и предаването на ноу-хау, както и стимулиране на съвместни проекти от взаимен интерес. Освен това, Европейският съюз ще продължи да оказва подкрепа на блискоизточния мирен процес.

19. В сферата на политиката, както и при двустранните програми, чрез мерки в рамките на Регламента за МЕДА, подкрепа може да се окаже по следните линии:

- развитието на демокрацията и зачитането на човешките права,
- подобряването на прозрачността и ефективността на правителствените институции,
- изграждането а доверие, насочено към укрепването на стабилността в региона.

20. В областта на икономиката и финансите ще бъде оказана помощ в подготовката на зоната за свободна търговия, като се стимулира конкурентноспособността и се улесни стопанският преход по-специално в областта на митническата нормативна уредба, правилата за произход, статистиката, нормативната база и разпоредбите във ветеринарната и фитосанитарната област, както и в банковото дело и фондовите борси.

Подходящи мерки следва да се вземат в областта на транспорта, енергетиката (където Европейско-средиземноморският енергиен форум ще заеме мястото си на координационен инструмент), далекосъобщенията и информационните технологии, регионалното сътрудничество, туризма, опазването на околната среда, науката и технологиите, водоснабдяването и риболова. Ще се поощрява и изграждането на мрежи между изследователските и развойните центрове и деловите среди с оглед улесняване

предаването на ноу-хау и развитието на съвместни предприятия и създаването на нови възможности пред деловите среди.

21. В социалната и културната сфера ще се осъществяват децентрализирани програми за обмен между гражданските общества от Европейския съюз и Средиземноморските партньори в областта на висшето образование, медиите, младежкия обмен, обмена в рамките на гражданското общество. Развитието на научно-техническата област, трансферът на технологии, дейности в областта на информацията и комуникацията ще се укрепват с помощта на съвременните информационни технологии.

И накрая, може да се окаже техническа помощ при борбата срещу наркотиците, тероризма и международната престъпност. Могат да се предприемат мерки, насочени към обмяната на информация и опит, съвместимостта на данните и укрепване на правните системи.

Периодичен преглед и ретроктивна оценка

22. Комисията ще обърне най-сериозно внимание на детайлното управление на двустранните и регионалните индикативни програми и на отделните проекти и програми, които се финансират от тях. Същите ще бъдат предмет на периодичен преглед и ретроктивна оценка. Такива анализи ще включват оценка на степента, до която са били реализирани конкретните цели, икономическата осъществимост и рентабилност на вложените в различни дейности средства, както и на техния принос към общото европейско-средиземноморско сътрудничество. Особено внимание ще бъде обърнато и на начина, по който индикативните програми и проекти са били насочени към ключовите въпроси, формулирани от настоящите насоки. Резултатите от такива анализи ще бъдат оповестени пред държавите-членки.